

Carta oberta del Conseller Maragall:

'Un gran repte educatiu'

- La LEC ens dibuixa un nou camí per a la modernització de l'ensenyament a Catalunya

ERNEST MARAGALL, Conseller d'educació

EL PERIÓDICO DE CATALUNYA, 2.07.09

Amb motiu de l'aprovació pel Parlament de la Llei d'educació de Catalunya (LEC), el conseller s'ha dirigit a la comunitat educativa amb una carta per explicar els dos grans reptes de la nova norma pel que fa a l'autonomia dels centres i al lideratge en la direcció dels de titularitat pública. Per a això, demana la implicació de l'actor més important, el professorat, però també la de les famílies. I que tots lluitin perquè prevalgui la confiança com a element imprescindible en totes les relacions.

Ahir, 1 de juliol, el Ple del Parlament de Catalunya va aprovar la Llei d'educació de Catalunya (LEC). És la primera Llei d'educació del nostre país i desenvolupa totes les potencialitats de l'Estatut d'autonomia de Catalunya; ens dota dels instruments per construir i consolidar el nostre model educatiu, i té per objectiu donar resposta a les necessitats de formació, humana i instrumental, de la nostra ciutadania. Aquest fet ens ha d'omplir d'orgull. Tenim una Llei que s'ha aprovat amb un ampli suport dels diputats i de les diputades del Parlament. La Llei d'educació de Catalunya, doncs, disposa d'un gran consens parlamentari, fet que ens garanteix, independentment del Govern que hi hagi, no

només l'estabilitat necessària, sinó també la llibertat adequada per aplicar-la.

Us escric, per tant, un cop aprovada la llei d'educació i essent conscient del gran repte que ens espera a tots i a totes: al Departament, per impulsar el desplegament de la llei; als i a les professionals, perquè la normativa us aportarà confiança i autonomia plenes, i a les famílies, per la implicació que se us demana.

ESTEM a punt d'engegar el nou camí que la llei ens dibuixa per a la modernització de l'educació del nostre país. Aquesta modernització exigeix la creació d'un autèntic Servei d'Educació de Catalunya, que s'entén com la xarxa de centres que –amb independència de la titularitat pública o privada– són finançats amb fons públics i estan al servei efectiu de la cohesió social en el territori, amb els mateixos drets i deures pel que fa a la prestació del servei educatiu.

Tenim la llei. Us preguntareu, doncs, ¿què passarà a partir d'aquest moment? ¿Tornarem a viure una allau de decrets i normes que ens encotillaran novament sota la promesa d'una autonomia en realitat inexistent? De cap de les maneres. El propòsit és que els centres puguin treballar en un marc de normes clares, d'abast general i adients per poder donar resposta a la diversitat de situacions i contextos educatius que conformen el dia a dia a les aules.

Com a conseller d'Educació us puc anunciar que per al proper curs, que començarà el 14 de setembre, hi ha dos grans objectius respecte a la normativa:

–Un decret d'abast molt ampli sobre l'autonomia de tots els centres, que

desplegui les possibilitats que preveu la llei d'educació; un autèntic paraigua perquè cada centre pugui fer créixer les seves potencialitats i fixar els objectius segons la realitat del seu entorn. Després, els centres n'hauran de retre comptes, de la mateixa manera que també ho haurà de fer el Departament, que haurà de facilitar –amb la màxima agilitat i la mínima burocràcia– recursos, suport, assessorament i formació. L'objectiu és que el màxim nombre d'alumnes arribi a cursar i completar amb èxit, almenys, alguna de les vies d'educació secundària postobligatòria. D'una vegada per totes hem de compensar la distància que en aquests moments ens separa dels països més avançats (entre 15 i 20 punts).

–L'altra gran norma farà referència a la direcció dels centres públics. Donarà seguretat en l'exercici de les competències d'aquest càrrec, i de l'equip que n'assumeix les diferents responsabilitats, afermarà el lideratge de cada centre educatiu, d'acord amb el projecte adoptat, i regularà la manera com caldrà retre comptes de l'actuació. Aquests són els dos grans objectius normatius que ens fixem de manera immediata per desplegar la llei. Són, per tant, les primeres eines que, atesa la importància, el Departament ha desenvolupat en la mesura que podia fer-ho abans de l'aprovació de la llei.

L'AUTONOMIA és la màxima expressió de la confiança que la societat diposita en els i les professionals de l'educació. La societat els diu: «Feu la vostra feina, que l'Administració us doni els recursos i les famílies us donin el suport i, al final, digueu-nos quin és el resultat». I, sí, s'ha de millorar: reclameu les mesures i els instruments que detecteu com a necessaris. La direcció ha d'exercir, fugint dels tòpics autoritaris, el lideratge que cal per dur a bon port qualsevol projecte, marcant el rumb,

amb un claustre que aporti també les reflexions i orientacions necessàries per tirar-lo endavant.

El gran repte en l'horitzó del desplegament d'aquesta nova llei és el que fa referència a l'actor més important del servei educatiu: el professorat. Evidentment, les implicacions que es deriven per al col·lectiu de professionals dels centres públics són diferents de les que afecten els centres concertats. D'entrada, la llei és clara i fixa terminis per a l'homologació de tot el professorat dels centres que integren el servei d'educació de Catalunya. S'hauran d'abordar, també, temes tan crucials com l'accés i la provisió de llocs de treball en els centres públics, la carrera i la promoció docent, l'avaluació del professorat, etc. Caldrà fer-ho amb rigor, seguretat i ambició i amb la voluntat constant d'arribar a acords ben amplis.

Però és evident que tot això no serà possible sense la implicació activa de les famílies. És per aquest motiu que aquesta carta no s'adreça exclusivament a mestres i professorat, sinó també a les associacions de mares i pares de Catalunya, amb la intenció que la facin arribar a totes les famílies amb filles i fills escolaritzats. Sense les famílies, amb un paper actiu i de compromís, l'educació queda coixa.

La llei d'educació de Catalunya dibuixa la denominada carta de compromís educatiu, que tots els centres a partir d'ara hauran de tenir i que les famílies hauran de conèixer i compartir. Més enllà dels detalls tècnics, em sembla obligat formular una petició explícita: per arribar a modernitzar la nostra educació a partir de la llei d'educació de Catalunya cal una implicació més gran i més directa de la família en la formació de l'alumnat. Cal que l'alumnat senti el reforç i el caliu de la família en tot el

procés, tot i que som conscients de les limitacions imposades per l'agenda laboral de pares i mares.

EN RESUM, és necessari que abandonem la concepció assistencial de l'escola per poder enfocar l'educació d'una manera més global. Cal que la família eviti l'efecte Penèlope: que allò que construeix l'escola no ho destrueixi, conscientment o no, la societat.

Acabo i m'agradaria fer-ho esmentant la paraula que –al meu entendre– defineix el procés que s'obre en aquests moments, i que tots i totes hem de ser capaços de fer aparèixer i de conservar: confiança. Confiança com l'element definidor en totes les relacions que defineixen el procés educatiu. Confiança entre mestres i alumnes, entre escola i família, entre Administració i professorat, entre governants i ciutadania. La confiança és del tot imprescindible per a la modernització de l'educació: confiança per guiar-la, confiança per executar-la i confiança per impulsar-la. Confiança, en definitiva, per educar.

Tots hi tenim el nostre paper i hem de saber exercir-lo amb la responsabilitat que ens demana el país.